

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Gimnazjum Publicznego w Baćkowicach

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Gimnazjum jest miejscem , w którym uczy i wychowuje się młodzież w duchu poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także zgodnie ze wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka . Celem ogólnym wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy uczniów. Dla wychowania w gimnazjum istotne znaczenie ma ustawa o systemie oświaty oraz podstawa programowa kształcenia ogólnego.

Nauczanie i wychowanie –respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice . Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Szkoła ta chce mieć znaczący wpływ w rozwój młodego pokolenia w stale zmieniającym się pluralistycznym społeczeństwie, być miejscem stwarzającym młodemu człowiekowi poczucie własnej wartości i zaufania do siebie samego oraz wychowywać go na aktywnego obywatela naszego społeczeństwa. W gimnazjum należy rozwijać u uczniów postawę szacunku dla innych , w celu przygotowania ich do przejmowania odpowiedzialności w życiu społecznym i rodzinnym.

Na podstawie tych ogólnych celów wychowania za szczególnie ważne cechy , postawy i umiejętności, które powinny stać się centralnym punktem działań wychowawczych w gimnazjum są:

- patriotyzm,
- uczciwość,
- wiarygodność,
- tolerancja,
- niezawodność w mówieniu i działaniu,
- punktualność,
- radzenie sobie z krytyką wobec siebie i innych,
- umiejętność prowadzenia rozmów (tzn. umiejętność słuchania innych , prezentowania własnych myśli w adekwatnej formie , refleksja nad wypowiedzianym słowem i unikanie wydawania przedwczesnych opinii),
- aktywność społeczna i poznawcza,
- troska o otaczającą nas przyrodę,
- szacunek do drugiego człowieka,
- odpowiedzialność za siebie i innych.

Rozdział II

Powinności wychowawcze , będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela

Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela . Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej , wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców , winni zmierzać do tego , aby uczniowie w szczególności:

- 1) znajdowali w gimnazjum środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym , psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym);
- 2) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą , ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- 3) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych , jak i całej edukacji na danym etapie;
- 4) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym , godząc umiejętnie dążenia do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych , wolność własną z wolnością innych;
- 5) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- 6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie , w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
- 7) przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych , dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
- 8) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów ; umieli współdziałać i współtworzyć w gimnazjum wspólnotę nauczycieli i uczniów.

Rozdział III

Powinności wychowawców klasowych

Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej oraz tworzenie warunków wspomagających wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- bycie w bliskim kontakcie z uczniem i pomoc w rozwiązaniu jego rzeczywistych problemów,
- podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w grupie uczniów,
- rozwijanie różnych form życia zespołowego , które będą integrowały społeczność uczniowską,
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
- kształtowanie osobowości ucznia przez dialog z nim, wykorzystywanie różnych momentów wychowawczych , aby ukazać jego słabe i mocne strony osobowości , jego talenty i możliwości ,
- kształtowanie postaw patriotycznych przez: szacunek dla tradycji narodowej , rodzinnej , szkolnej,
- ukazywanie przy różnych okazjach wartości kultury w życiu ludzkim (kino, teatr, filharmonia, wystawy sztuki, ciekawy film),
- organizowanie życia kulturalnego na terenie gimnazjum,,
- rozwijanie zainteresowań turystyczno-krajoznawczych (wycieczki, rajdy piesze i rowerowe)
- prowadzenie działań z zakresu profilaktyki - zagrożenia wynikające z niktynizmu, narkomanii, alkoholizmu, oraz różnych aspektów łamania prawa przez młodocianych,

- przygotowanie do życia w społeczeństwie przez aktywną i bezinteresowną pomoc innym ludziom , akceptację siebie i innych , kulturę bycia w różnych sytuacjach (język, ubiór, styl bycia),
- współpracowanie z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi specjalistami świadczącymi wykwalifikowaną pomoc w zakresie rozpoznawania: potrzeb i trudności, w tym również zdrowotnych oraz zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- udzielanie porad w zakresie możliwości dalszego kształcenia , wyboru zawodu i drogi życiowej.

Rozdział IV

Współpraca szkoły z rodzicami

Współpraca ta rozpoczyna się przy przyjmowaniu ucznia do gimnazjum , kiedy rodzice będą mieli okazję zapoznać się z ofertą wychowawczą ujętą w *programie wychowawczym gimnazjum*.

Sposobem na zbliżenie do siebie środowiska rodzicielskiego i szkolnego mogą być okresowe spotkania ogólne rodziców z nauczycielami i dyrektorem , spotkania klasowe rodziców z wychowawcą, warsztaty skupiające we wspólnej pracy rodziców i nauczycieli, kontakty indywidualne rodzica z nauczycielem przedmiotu, pedagogiem szkolnym lub wychowawcą .

Wszystkie te formy mają wspierać obie strony w rozpoznawaniu trudności i diagnozowaniu procesu wychowania , a zarazem uczyć mówienia o nim jednym głosem. Wyraźny priorytet w wychowaniu młodego człowieka przez dom rodzinny nie może ograniczać wymagań dyscyplinarnych , które wychowawca klasy czy dyrektor zmuszony jest postawić uczniom ze względu na zachowanie ładu społecznego oraz bezpieczeństwa w szkole , a które są określone w statucie i regulaminach szkoły.

Rozdział V

Koncepcja wychowania w szkole

Uczeń powinien mieć w szkole możliwość integralnego rozwoju wszystkich sfer osobowości: rozwijać się fizycznie , kształcić umysł, uczyć się kierowania emocjami, nabywać sprawności intelektualnych , rozwijać się moralnie , ćwiczyć wolę i rozwijać się duchowo. Powyższe cele wychowania powinny być przetworzone w formie konkretnych działań zawartych w szkolnym programie wychowawczym i programie profilaktyki oraz obejmować te treści , które zostały włączone do podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów:

- edukacja filozoficzna : kształtowanie wrażliwości moralnej , zachęcanie do bliższego i głębszego poznania samego siebie;
- edukacja czytelnicza : przygotowanie do pracy samokształceniowej , kształtowanie szacunku do polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej;
- edukacja prozdrowotna: kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju;
- edukacja ekologiczna: budzenie szacunku do otaczającej przyrody;
- edukacja regionalna: ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej , dziedzictwo kulturowe w regionie;

- edukacja z zakresu bezpieczeństwa: przygotowanie do współdziałania na wypadek zagrożenia zbiorowego;
- edukacja europejska : rozwijanie tożsamości europejskiej budowanej na gruncie miłości do małej i wielkiej ojczyzny.

Działania takie to:

I. *Dbłość o sprawność fizyczną i zdrowie:*

- stworzenie odpowiednich warunków pracy ucznia w klasie : właściwe oświetlenie , dostosowanie ławek i krzeseł do wzrostu, właściwy stan techniczny wyposażenia,
- organizowanie wycieczek sportowo-rekreacyjnych , zajęć sportowych , gier i ćwiczeń terenowych,
- indywidualizacja zajęć sportowych,
- dożywianie uczniów,
- zapewnienie opieki zdrowotnej,
- zwracanie uwagi na zdrowy styl życia i wpływ środowiska naturalnego na zdrowie człowieka;

II. *Uświadomienie praw i obowiązków ucznia gimnazjum poprzez wspólne tworzenie przez uczniów i nauczycieli praw i obowiązków z uwzględnieniem :*

- Konstytucji R.P.
- Statutu Gimnazjum Publicznego w Baćkowicach
- Konwencji Praw Dziecka

III. *Przestrzeganie ustalonych norm zachowania:*

- zapoznanie uczniów za statutem , szkolnym systemem oceniania oraz niniejszym programem wychowawczym na godzinach z wychowawcą,
- wspólne reagowanie na różne przejawy łamania prawa oraz niedostosowania społecznego uczniów gimnazjum , prowadzenie profilaktyki w tym kierunku,
- stałe, fachowe doradztwo psychologiczno- pedagogiczne dla uczniów i rodziców,
- promowanie pozytywnych postaw ,
- wpajanie nawyków kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach,
- dbłość o kulturę języka;

IV. *Poznawanie tradycji własnej rodziny , szkoły, regionu i kraju:*

- poznawanie na różnych zajęciach szkolnych oraz poprzez prowadzenie gazetek szkolnych i kronik tradycji gimnazjum, naszego regionu świętokrzyskiego, narodu, kraju,
- imprezy wewnętrzne(ślubowanie uczniów gimnazjum, Dzień EN , Święto Niepodległości, Wigilia, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Dzień Dziecka, Dzień Sportu ,...)

V. *Tolerancja wobec różnych ras , religii, wyglądu zewnętrznego, praw własnych oraz innych osób:*

- dyskusje na temat tolerancji oraz kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w duchu tolerancji,
- podkreślanie skutków postaw nacjonalizmu, rasizmu, oraz braku tolerancji w historii oraz w czasach współczesnych,
- jasne formułowanie praw i obowiązków uczniów i nauczycieli w gimnazjum oraz egzekwowanie ich przestrzegania,

- budzenie opiekuńczego stosunku do młodszych , osób niepełnosprawnych, chorych, bezdomnych;

VI. *Troska o naturalne środowisko:*

- uświadomienie uczniom zagrożeń środowiska przyrodniczego oraz uczenie odpowiedzialności za otaczającą przyrodę,
- udział w akcjach „Sprzątanie Świata” , „Dzień Ziemi” itp.
- sezonowe porządkowanie terenu szkolnego,
- dbanie o zieleń oraz estetyczny wygląd klasy, szkoły oraz jej otoczenia;

VII. *Twórcza i aktywna postawa ucznia:*

- przygotowanie do aktywnej obecności w życiu społeczno-gospodarczym kraju poprzez działalność w samorządzie klasowym i szkolnym oraz organizacjach działających w gimnazjum,
- odnajdywanie swojego miejsca w życiu gospodarczym w warunkach gospodarki rynkowej i zmiennego rynku pracy (pogadanki z wychowawcą klasy, konsultacje w PPP)
- wstępne przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej i zmiennego rynku pracy (poradnictwo ze strony szkoły, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Biura Pracy);

VIII. *Zachowanie się w sytuacji zagrożenia:*

- prowadzenie zajęć profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem ucznia w szkole i w drodze do szkoły,
- pomoc uczniom w trudnej sytuacji materialnej,
- zwalczanie nałogów oraz wszelkich prób łamania prawa w gimnazjum,
- konkretna pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla uczniów mających problemy z nałogami oraz z dostosowaniem się do warunków pracy w szkole;

IX. *Korzystanie z dóbr kultury i rozwijanie wrażliwości na sztukę:*

- organizowanie lekcji muzealnych
- wycieczki krajoznawcze i kulturoznawcze,
- zachęcanie do korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i gminnej;

X. *Umiejętność korzystania z komputera, sieci Internet i sprzętu elektronicznego:*

- wykorzystanie komputera oraz sieci Internet do gromadzenia informacji na dany temat, komunikowania się oraz samodzielnego uczenia,
- umiejętna obsługa dostępnego sprzętu elektronicznego wspierającego proces edukacyjny.

Program wychowawczy pozostaje w ścisłym związku z programami i planami wychowawczymi poszczególnych klas i łączy je wspólny wypracowany przez pedagogów i rodziców cel, którym jest wszechstronny rozwój ucznia. Powinien on przewijać się przez wszystkie zajęcia lekcyjne , a także tematykę godzin z wychowawcą, lekcji religii, wycieczki, zajęcia pozalekcyjne.

Program ten może być realizowany poprzez wszystkie dostępne formy: warsztaty, dyskusje, konkursy, zajęcia ponadprogramowe, samodzielne zadania uczniów oraz zadania grupowe. Program jest tym cenniejszy , im szersze zatacza kręgi (zaangażowanie jak największej liczby rodziców, uczniów i nauczycieli). W osiągnięciu zamierzonych celów bardzo istotna jest zbieżność oddziaływań wychowawczych prowadzonych w szkole i w środowisku rodzinnym ucznia.

Program wychowawczy powinien być wytyczną przy opracowaniu:

- organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej gimnazjum
- planów pracy pedagoga szkolnego i wychowawcy klasowego

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 25.08.2010 r.